

Fővárosi Ítéltábla

8.Pf.20.365/2021/5.

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. felperes és Társai Ügyvédi Iroda (ügyvéd címe., ügyintéző: dr. Fodor Tímea ügyvéd) által képviselt felperes (felperes címe.) felperesnek – a Kosik Ügyvédi Iroda (ügyvéd címe1., ügyintéző: dr. Kosik Barbara ügyvéd) által képviselt alperes (alperes címe.) alperes ellen személyiségi jog megsértésének megállapítása és jogkövetkezményeinek alkalmazása iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2021. március 18. napján kelt 19.P.22.026/2019/20. számú ítélete ellen az alperes 21. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Köteles az alperes 15 napon belül a felperesnek 9.000 (Kilencezer) forint + áfa ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget megfizetni.

Köteles az alperes a Magyar Államnak külön felhívásra megfizetni 48.000 (Negyvennyolcezer) forint másodfokú eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperessel szemben büntetőeljárás folyik a NAV Bűnügyi Főigazgatósága előtt: 2017. június 13. napján vették őrizetbe, majd előzetes letartóztatásba került, 2018. december 15. napjától 2019. március 7. napjáig bűnügyi felügyelet hatálya alatt állt. 2019. április 22. napjától a felperes képviselőjelölt volt az Európai Parlament tagjainak 2019. évi választásán, így mentelmi jogot szerzett. A Nemzeti Választási Bizottság 2019. május 7. napján fenntartotta a felperes

mentelmi jogát, így vele szemben a Szegedi Törvényszék 2019. május 8-án a büntetőeljárást megszüntette, majd azt 2019. július 29. napján folytatni rendelte. A felperessel, mint a cég1 Zrt. vezető tisztségviselőjével szemben több mint 6 milliárd forint vagyoni hátrányt okozó költségvetési csalás miatt emelt vádat a megyei Főügyészség. A 2017-ben indult büntetőeljárásról a sajtó részletesen beszámolt.

[2] Az alperesi jogelőd kiadásában jelent meg a portál1 internetes sajtótermék, mely bár nem frissül, de a mai napig elérhető. Itt 2018. március 26. napján „cikk címe” címmel cikk jelent meg, melynek leadje szerint az elmúlt hónapokban többször is bebizonyosodott, hogy a bűnszövetkezetben, adómilliárdok elcsalására felépített, felpereshez köthető iskolaszövetkezeteket valójában a baloldal politikai céljaira használták. A cikk tartalmazza továbbá, hogy a napokban egy védett tanú vallomására hivatkozva személy2 nyilatkozta azt a sajtóban, hogy felperes pénzt adott át személy1nek. A 20 év alatt felépített iskolaszövetkezeti hálózat lényege az volt, hogy gépiesen kiszolgálja a politikai célt. felperes állítólag fanatikusan, szinte már megszállottan szolgálta személy3eket és a párt1ot. A cikk kitér arra is, hogy a napokban egy védett tanú vallomására hivatkozva személy2 nyilatkozta azt a sajtóban, hogy személy1 és felperes személyesen találkoztak a 2014-es kampány előtt, és felperes pénzt adott át személynek1. Ehhez hasonló fekete pártpénz-ügyletek, akár komplett Baloldali kampányok illegális finanszírozása és lebonyolítása többször is előfordult az elmúlt években. Tartalmazza továbbá, hogy gyakorlatilag erre építették fel a hálózatot, és erre használták a be nem fizetett adómilliárdokat – árulta el a portál2-nak megszólaló védett tanú, aki a hálózat egyik kulcsfigurája. Azt is tartalmazza, hogy: „felperes állítólag fanatikusan, szinte már megszállottan szolgálta személy3eket és a párt1ot (akik számára sosem alkottak külön pártot) és mozgatótt több ezer embert, akik kampányok idején kampányoltak, egyébként meg a áruházban, étterem-ban, drogériákban vagy épp gyárakban keresték a rávalót. És, hogy mi volt a fedezet? Hát az a (gyanú szerint) be nem fizetett 6,5 milliárd adó vagy akár annál is több, amit ma a nyomozóhatóság keres, és aminek érdekében sorra döntöttek be országszerte az iskolaszövetkezeteket, és alapították helyette az újabbakat. A cikk arról is beszámolt, hogy portál1 a portál2 által készített interjúban elhangzottakról kikérte személy4 alkotmányjogász véleményét, aki azt mondta, beszélgetésben hallható információk szerint egyértelműen tiltott pártfinanszírozás történt. Továbbá sérültek azok a választási alapelvek is, amelyek az eljárás nyilvánosságára és a rendeltetésszerű joggyakorlásra vonatkoznak. A cikkbe beillesztésre került egy videó, amely az elsőfokú eljárás során már nem volt elérhető, mert a kapcsolódó YouTube fiókot megszüntették.

[3] A felperes a Ptk. 2:45. § (2) bekezdésére, 2:51. §-ára, a 2:52. §-ára és a PK 12. sz. állásfoglalásra, alapított keresetével kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy az alperes megsértette a felperes jóhírnévhez való személyiségi jogát azzal, hogy 2018. március 26. napján az általa kiadott portál1 internetes sajtótermékben megjelent „cikk címe” című cikkben valótlanul híresztelte, hogy felperes a 2014-es kampány előtt személy1nek pénzt adott, továbbá valótlanul híresztelte, hogy felperes baloldali kampányok illegális finanszírozására használta a be nem fizetett adómilliókat. Kérte továbbá, hogy kötelezze a bíróság az alperest 400.000 forint sérelemdíj, valamint a perköltség megfizetésére. 20.000 Ft + áfa tekintetében költségjegyzéket csatolt, egyebekben a 32/2003. (VIII. 22.) IM. rendelet 3. (2) bekezdésére hivatkozott.

[4] Előadta, hogy az alperes a sérelmezett cikkben a portál² és az portál³ információra hivatkozott, azonban a nevezett sajtótermékekben megjelent cikkek kapcsán a szerkesztőségeket jogerős ítéletek sajtó-helyreigazítás közzétételére kötelezték.

[5] Hivatkozása szerint az alperesi közléseket a büntetőeljárás kapcsán keletkezett nyilvános közlemények nem támasztják alá, olyan valótlan tényhíresztelések, amelyek súlyosan sértik a jóhírnevét, mivel súlyos bűncselekmény elkövetésével, valamint tisztességtelen viselkedéssel hozta őt összefüggésbe az alperes, mely meghaladja közéleti szereplőkénti tűrési kötelezettségét. A cikket szövegösszefüggésében értelmezve a közlések alkalmasak társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására, hiszen a felperest tiltott pártfinanszírozással, korrupcióval hozza összefüggésbe. A sérelemdíj vonatkozásában kifejtette, hogy az alperes a sérelmezett közléseket nagy olvasottságú internetes sajtótermékekben tette közzé, a felróhatóság kapcsán utalt arra, hogy az alperestől alappal elvárható, hogy sajtótermék kiadójaként a nyilvánosság előtti közléseit megfelelő körültekintéssel, az információkat leellenőrizve tegye meg, és szolgáltassa meg a másik felet is.

[6] Az alperes érdemi ellenkérelme nyomán azzal érvelt, hogy valótlan tényállítás nem képezheti a közéleti vita részét (Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.657/2018/8.), továbbá a cikk közléseinek nincs köze a felperessel szemben folyamatban volt büntetőügyhöz, annak tárgya költségvetési csalás, nem pedig tiltott kampányfinanszírozás. Állította továbbá, hogy a cikk vonatkozásában nem közéleti szereplő: letartóztatása okán egyrészt nem volt olyan helyzetben, hogy döntéseivel, magatartásával bármilyen módon a közéletet alakíthatta volna.

[7] Az alperes az érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, azt jogalapjában és összecszerűségében is vitatta.

[8] Köztudomású tényként előadta, hogy a felperes súlyos bűncselekmény terhelt és e társadalmi, politikai szempontból kiemelkedő bűncselekmény miatti nyomozás eredményeiről a sajtó folyamatosan beszámolt, így az olvasóközönség a jelen perrel érintett közléseket is az előzmények ismeretében értelmezte. A büntetőeljárás és annak körülményei közérdeklődésre számot tartó társadalmi-politikai vita tárgyául szolgálnak, számos újságcikk született ebben a témában. Hivatkozott a 30/1992. (V. 26.) AB határozat alapján a véleménynyilvánítás szabadságára, valamint a 37/1992. (VI. 10.) AB határozatra, azonban arra az esetre, ha a bíróság mégis úgy ítélné meg, hogy a sérelmezett közlések tényállítások, úgy álláspontja szerint a PK 12. számú állásfoglalás nyomán a társadalmi-politikai vita tárgyú közlemények sajtó-helyreigazítás és személyiségi jogsértés alapjául nem szolgálhatnak. Idézte továbbá a 7/2014. (III.7.) AB határozatban foglalt álláspontot, mely a politikai véleménynyilvánítás fokozott védelmét mind a közügyekben megfogalmazott értékítéletekre, mind pedig a közügyek körébe tartozó tényállításokra kiterjeszti. A felperest közéleti szereplőként terhelő fokozott tűrési kötelezettség kapcsán hivatkozott a Ptk. 2:44. § (1) bekezdésében, valamint a 36/1994. (VI. 24.), az 57/2001. (XII. 5.), a 165/2011. (XII. 20.), a 13/2014. (IV. 18.) és a 7/2014. (III. 7.) AB határozatokban foglaltakra. Az elsőként sérelmezett közlés vonatkozásában kifejtette, hogy a felperesi kereset pontatlan, a kiemelt mondatrészt

önmagában nem jogsértő, továbbá inkább vonatkozik személyre, mintsem a felperesre, így e tekintetben a felperesnek keresetösségi joga nincs. A másodikként sérelmezett közléssel kapcsolatosan az alperes arra hivatkozott, hogy a közlés megfelel a valóságnak. A sérelemdíj iránti igényt jogsértés hiányában megalapozatlannak, a megjelölt összeget eltúlzottnak tartotta.

[9] Az elsőfokú bíróság ítéletét az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésére, IX. cikk (1) és (4) bekezdésére, 28. cikkére, az 1993. évi XXXI. törvényben kihirdetett, az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) 10. Cikk 1. és 2. bekezdésére, a Ptk. 2:42. § (1)-(2) bekezdésére, a 2:43. § b) pontjára, a 2:44. § (1)-(3) bekezdésére, a 2:45. § (1)-(2) bekezdésére, a 2:51. § (1) bekezdésére, a PK 12. számú állásfoglalásra, a 7/2014. (III. 7.), a 13/2014. (IV. 18.) és a 3329/2017. (XII.8.) AB határozatban kifejtett álláspontra alapította, és a keresetnek helyt adott. Megállapította, hogy az alperes jogelődje megsértette a felperes jóhírnévhez való személyiségi jogát azzal, hogy 2018. március 26. napján az általa kiadott portáll internetes sajtótermékben megjelent „cikk címe” című cikkben valótlanul híresztelte, hogy felperes a 2014-es kampány előtt személylnek pénzt adott, továbbá valótlanul híresztelte, hogy felperes baloldali kampányok illegális finanszírozására használta a be nem fizetett adómilliókat. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 400.000 forint sérelemdíjat, valamint 20.000 forint perköltséget, a Magyar Állam részére pedig 36.000 forint illetéket.

[10] Indokolásában kifejtette, hogy a sérelmezett közlések kapcsán elsődlegesen azt kellett vizsgálni, hogy a közügyek szabad vitatásával állnak-e összefüggésben, második lépésként azt kellett eldönteni, hogy az adott közlés tényállításnak vagy értékítéletnek minősül-e, végül pedig azt, hogy a véleménynyilvánítási szabadságot vagy az érintett jóhírnévét, becsületét kell-e előtérbe helyezni. Megállapítása szerint a cikk témája egyértelműen közéleti vita tárgyát képezte, hiszen több milliárdos költségvetési csalás vonatkozásában folyó büntetőeljárásban állt kapcsolatban, s egy közismert közszereplőről szólt, a sajtónak pedig kötelessége, hogy a közérdeklődésre számot tartó témákról hitelesen tájékoztasson.

[11] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperes politikai szerepvállalása okán minősül közéleti szereplőnek, nem önmagában a büntetőeljárás okán. Sőt, a büntetőeljárás következtében közszereplői mivolta nem szűnik meg akkor sem, ha előzetes letartóztatása alatt feladatát és jogosultságát nem tudta ellátni és gyakorolni. A közéleti szereplőknek a tevékenységükkel kapcsolatos kritikák vonatkozásában fokozott tűrés kötelezettségük van, azonban csak az értékítéletet tartalmazó véleményekkel és a valósnak bizonyuló tényállításokkal szemben áll fenn. A valótlan tényállítások nem élvezik a véleménynyilvánítási szabadság védelmét, kivéve, ha a tényt állító személy nem tudott annak valótlanágáról és a kellő körültekintést sem mulasztotta el. Emellett rámutatott, hogy a felperes, mint közszereplő az előzetes letartóztatás miatt fizikailag volt akadályozva abban, az általa közölni kívánt információkat nyilvánosságra hozhassa.

[12] személy² állítására hivatkozva tény híresztelésének értékelte azt a megvalósult cselekményre vonatkozó közlést, hogy a felperes 2014-es kampánya előtt személy¹nek pénzt adott át, valamint, hogy baloldali kampányok illegális finanszírozására használta a be nem fizetett adómilliárdokat. Mindez tehát nem a tényekből levont következtetés, sem értékvélemény. Az alperes a tényállítások valóságát nem bizonyította: a videofelvételt nem csatolta a per irataihoz, az az interneten nem elérhető, a büntetőeljárásban védett tanú nem merült fel.

[13] Az első sérelmezett közlés kapcsán az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy az alperesi mentesüléshez szükség lett volna arra, hogy a felperes számára biztosítsa a cáfolat lehetőségét, ám nem törekedett kiegyensúlyozott tájékoztatásra, a cáfolat lehetőségét fel nem kínálva számolt be a közérdeklődésre számot tartó ügyről, s a cikk egészére figyelemmel a sajtóban elhangzott nyilatkozatról nem objektíven tudósított. Az alperes sajtótájékoztatón is elhangzott, a pénzáadásra vonatkozó kijelentést felhasználta az illegális pártfinanszírozás cikkben kialakított koncepciója bizonyítékként, azaz a szerző által is valósnak tekintett információként adta tovább az olvasók felé.

[14] A második közlés az elsőfokú bíróság megállapítása szerint nem az alperes saját állítása volt, hanem vélhetően a portál².hu-nak megszólaló védett tanú állítása. Ehhez kapcsolódóan a cím az alperes állításaként értelmezhető, mely szerint „cikk címe.” Az alperesnek a mentesülése érdekében a pénz eredetét és annak felhasználását bizonyítani kellett volna. Emellett az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a cikk tartalma nem felel meg a büntetőeljárásról adott, a PK 14. számú állásfoglalásnak megfelelő tájékoztatás kritériumainak sem. Figyelemmel arra, hogy a cikk kampányidőszakban jelent meg, idézte az Alkotmánybíróság 3240/2019. (X. 17.) számú határozatát azzal, hogy a választási kampány szabad folyását védő eddigi gyakorlat nem jelenti azt, hogy a jelöltek bármilyen valótlan információt, állítást terjeszthetnek egymásról, vagy az igazságot elferdítő állításokkal, félígazságokkal a választókat szabadon megtéveszthetik. Ekként a sajtószabadság keretei még választási időszakban sem terjedhetnek addig, hogy a sajtó vélekedését tényként közölje és a valótlan tényközlés alapján kialakult társadalmi-politikai vitára hivatkozással mentesüljön a tényállítások valótlanosságáért való felelősség alól.

[15] A sérelemdíjról az elsőfokú bíróság a Pp. 279. § (3) bekezdése alapján mérlegeléssel határozott: az a körülmény, hogy az alperes a valótlan információkat más sajtószervektől vette át, a vétlenségét nem igazolja. Az alperes az általa továbbadott információ valóságtartalmát nem megfelelően ellenőrizte, a perben a valóságtartalmát bizonyítani nem tudta. A valótlan híresztelés a felperes megítélését hátrányosan befolyásolta, a jóhírnevét sértette. A felperes személyes tulajdonságairól, értékeiről a környezetében kialakult társadalmi megítélés romlott, ennek a személyre gyakorolt hátrányos következménye köztudomású. A valótlan híresztelés objektíve alkalmas volt a személy kedvezőtlen megítélése előidézésére, az átlagosan informált olvasóban kiválthatta azt az értelmezést, hogy a benne foglaltak igazak. Ha a tények ellenőrzésére nincs lehetőség, úgy az újságírónak el kell tekintenie a kétséges információ híresztelésétől, ha mégis a közlés mellett dönt, vállalnia kell annak következményeit (Pécsi Ítéltábla Pf.VI.20.838/2012/12.).

[16] Az elsőfokú bíróság megítélése szerint nem foghat helyt az alperesi érvelés, hogy a felperes sérelmét nem az alperesi cikk okozta, hanem a büntetőeljárás ténye. Az, hogy a felperessel szemben a cikk megjelenésekor büntetőeljárás folyt, nem jogosítja fel a sajtót, hogy a büntetőüggyel kapcsolatosan valótlan tényállításokat fogalmazzon meg a felperesről azon az alapon, hogy már a jóhírnevét a büntetőügy ügyis lerontotta. Annak a ténynek a jelentőségét pedig, hogy a 2017-ben elrendelt büntetőeljárás cselekménnyel a sajtó már többször foglalkozott, ugyancsak a sérelemdíj mértékének megállapításánál értékelte. A felperes megalapozottan érvelt azzal, hogy e tényből nem lehet olyan következtetést levonni, hogy a cikk az előzmények miatt nem okozott számára ismételt jóhírnév-sértést, valamint immaterialis hátrányt. Ismétlődő jogsértésnél csak bizonyos feltételrendszerben lehet vizsgálni a jogsértés bagatellizáló jellegét, elsősorban az összehasonlítható ismertetőjegyek (például azonos időszak, közelítőleg azonos elkövetési mód) fennállásakor. Így az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperest, mint a politikai élet ismert szereplőjét hátrányosan érintették a róla az alperesi online felületen megjelent valótlan információk, választói, ismerősei előtt magyarázkodnia kellett, az őt támogatókat a közöltek elbizonytalanították.

[17] Az elsőfokú bíróság a jogsértés tárgyi súlyát nem tekintette csekélynek, az az ügyvédként tevékenykedő felperes szakmai hírnevét és megbecsültségét érinti. Sajtószerv esetében a felróhatóság mértékét fokozottnak értékelte, ugyanis hivatalból köteles ismerni és alkalmazni a rá vonatkozó jogszabályi elvárásokat, tevékenysége pedig üzemszerű, folyamatosan és rendszeresen köteles figyelemmel lenni arra, hogy mások személyiségi jogait tiszteletben tartsa. A Ptk. 2:52. § (3) bekezdés által felsorolt tényezők közül a jogsértés súlya, a felróhatóság mértéke, a jogsértésnek a sértettre és környezetére gyakorolt hatása együttes figyelembevételével a sérelemdíj összegét az elsőfokú bíróság 400.000 forintban elfogadhatónak találta, a hátrány kompenzálására és a magánjogi büntetésre alkalmas funkciót egyaránt mérlegelve.

[18] A felperes pernyertességére tekintettel az alperest kötelezte a Pp. 81. § (1) bekezdése, 83. § (1) bekezdése, illetőleg (5) bekezdése továbbá a 83. § (1) bekezdése alapján a per költségeinek a viselésére, a felperes a Pp. 81. § (5) bekezdésének megfelelően terjesztette elő megalapozott költségigényét. A tárgyi illetékfeljegyzési jogos perben az elsőfokú bíróság a Pp. 101. § (1) bekezdése és 102. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperest az állam által előlegezett illeték megfizetésére.

[19] Az elsőfokú ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, kérve annak megváltoztatását, a felperes keresetének teljes egészében való elutasítását és a felperes marasztalását az alperes első- és másodfokú perköltségében. Az alperes az elsőfokú eljárásban 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) bekezdésére és 4/A. §-ára hivatkozva 50.000 forint + áfa és további óránkénti 10.000 forint + áfa ügyvédi munkadíjat számított fel, a másodfokú eljárásra vonatkozó perköltségigényét egy összegben 15.000 forint + áfában jelölte meg az IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján.

[20] Álláspontja szerint a felperes nemcsak politikai szerepvállalása, hanem az ellene folyó büntetőeljárás és ügyvédi mivolta közt feszülő ambivalencia, valamint a gazdasági életben eddig betöltött szerepe alapján is közszereplőnek minősül és mindezt álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem kellő súllyal vette figyelembe. Tévesnek találta, hogy az elsőfokú bíróság az alperesi gondosság elvárhatósági szintjét a nyomozó hatóságéval azonos szinten állapította meg egy közéleti vitában, mely ekként kiüresíti a közéleti vitához kapcsolódó szabad véleménynyilvánítási jogot. A felperes az elsőfokú ítélet meghozatalakor körülbelül 5 hónapja nem gyakorolhatta ügyvédi tevékenységét az ellene folyó büntetőeljárás miatt és a büntetőeljárás megindítása (2017 júniusa) csaknem 9 hónappal megelőzte a cikk megjelenését. Hivatkozása szerint a felpereshez, mint ügyvédhez köthető bűncselekmény bünszervezeti jellege és többmilliárd forintos elkövetési értéke kapcsán fennálló megalapozott gyanú országosan ismert köztudomású tényvé vált. Ez a 2017. évi LXXVIII. törvény 130. §-a szerint az ügyvédségbe vetett bizalom veszélyeztetésére alkalmas, így az ügyvédi felfüggesztés alapja már 2017 júniusában, a gyanúsításakor fennállott, tehát a büntetőeljárás megindításának ténye is előidézte a felperes, mint ügyvéd hátrányos megítélését. Ezzel párhuzamosan a nyomozás tárgyát képezte a bűncselekményből származó vagyon sorsa, holléte, a nyomozás során fellelt aranyrudak nyomán vált ugyanis közéleti vita tárgyává a bűncselekményből származó vagyoni további sorsa.

[21] Ellentmondásosnak találta, hogy az elsőfokú bíróság a felperest közszereplőnek minősítette amellet, hogy maga is megállapította, hogy előzetes letartóztatása alatt közszereplői feladatát nem tudta ellátni és gyakorolni, ám elvárta az alperestől, hogy biztosítania kellett volna felperes részére a cáfolat lehetőségét. Az alperes továbbra is vitatta, hogy a felperes ne tudott volna a személyes szabadságát érintő kényszerintézkedés alatt is nyilvánosan reagálni vagy cáfolatot közzétenni a cikkel kapcsolatosan akár valamely sajtószerv vagy közösségi oldalak - például a Facebook fórumain vagy jogi képviselője - útján. Hiányolta az alperestől elvárható magatartás pontos megjelölését, mellyel a cáfolat lehetőségét biztosíthatta volna, amellet, hogy álláspontja szerint az alperesnek épp annyira volt lehetősége a személyes szabadságot korlátozó kényszerintézkedés hatálya alatt álló felperest felkeresni, mint a felperesnek a büntetés-végrehajtási intézetből nyilvános sajtónyilatkozatot tenni. A felperes őrizetben, majd folyamatosan előzetes letartóztatásban volt a cikk megjelenését követően további 9 hónapon át. így nem volt elvárható az alperestől, hogy beszerezze és leközlje a felperesi cáfolatot. Arra is hivatkozott, hogy a cikk a választások felfokozott hangulatú kampányidőszakában született, melyre tekintettel fokozott a közszereplők tūrés kötelezettsége. Amellet, hogy vitatta sajtónak a nyomozó hatósággal azonos valóságbizonyítási kötelezettségét, érvelve az információk hírértékének gyors avulásával is.

[22] A 34/2017. (XII. 11.) AB határozat indokolásának [45] és [57] bekezdését idézve arra hivatkozott, hogy a közéleti vita frontvonalában tevékenykedő politikusok a demokratikus vita szükségszerű részeként őket érő bírálatot tūrni kötelesek, a kritikát a társadalom kellő körültekintéssel tudja értékelni, s e körültekintésnek mindennapos része, hogy a politikai vitákat követők az egyik résztvevő terhelő állítását követően számíthatnak az érintettnek nyilvánosságban szintén megjelenő válaszára, cáfolatára. Az AB határozat szerinti cáfolat biztosításának elvárása nem volt alkalmazható jelen ügyben, hiszen az előzetes letartóztatás lényege, hogy a terhelt a külvilággal ne tudjon kapcsolatot tartani, ekként az alperesnek sem

volt lehetősége arra, hogy a BV. intézetben lévő felperest felkeresse, azonban nem volt elzárva a felperes attól, hogy előzetes letartóztatása alatt személy2 közléseire reagáljon.

[23] A 7/2014. (III. 7.) AB határozatra hivatkozással hangsúlyozta, hogy a téves vélemény és értékítélet sem ad alapot a személyhez fűződő jog megsértésének megállapítására. A cikket a PK12. számú állásfoglalásnak megfelelően értelmezve állította, hogy maga a rendelkezésre álló előzmények, adatok alapján állított, illetve feltételezett tények valósága vagy valótlansága a vita tárgya, azaz a feltételezett tények is részesülhetnek jogi védelemben. Jelen ügyben a cikk szerzője véleményt, okszerű következtetést közölt, mely valós tényeken alapult, így megalapozott véleménynek tekinthető. Társadalmi, közéleti vita esetén pedig a vita ilyen jellegét nem az határozza meg, hogy az újságcikk összefoglal-e minden pro és kontra érvet, hanem az, hogy elindít-e egy olyan folyamatot, melynek alapján az olvasók eldönthetik, hogy azonosulnak-e az állásponttal vagy sem.

[24] Az alperesi cikk a fellebbezés szerint megjelöli forrásként, hogy személy2 a sajtóban egy védett tanú vallomására hivatkozva nyilatkozott, valamint tartalmazza a hivatkozást személy3 cégére, az cég2 Zrt.-re, melyen keresztül történt a kölcsön nyújtása, tartalmazza továbbá a felperesi cég korábbi alkalmazottjának nyilatkozatát az párt3 kampányában történt közreműködésről és a portál2 videóját. Mindezek alapján a cikk a védett tanú következtetését közli azzal, hogy „gyakorlatilag erre építették fel a hálózatot és erre használták a be nem fizetett adómilliárdokat”. Mindezek alapján téves az elsőfokú bíróság azon megállapítása, hogy az alperes saját koncepciója bizonyítékként használt fel korábbi kijelentéseket. Továbbra is hangsúlyozta, hogy több jogerős bírósági ítélet is született abban a tárgyban, hogy nem valósít meg jogsértést az alperesi közlések megfogalmazása.

[25] Értelmezése szerint a cikk az ügy akkori állása szerint ismert tényeket, a céghálóban közreműködők nyilatkozatait és közszereplői nyilatkozatokat közli, összegzi, magát a vitafolyamatot pedig nem személy2 nyilatkozata indította el. Az ügyészégi közlemény szerint az elkövetési időszak 2011. és 2017. közé esik, a nyomozó hatóság vagyonvisszaszerzési eljárást is folytatott, tehát tárgya volt a nyomozásnak a bűncselekményből származó vagyon holléte és erről az ügyészség 2017. október 4-én „Tovább kutat a bűncselekményből származó pénzek után az ügyészség az ún. felperes-ügyben” címmel közzétett közleménye is tájékoztatta a nyilvánosságot. Az alperes köztudomásúnak tartotta a témában megjelent újságcikkek alapján, sőt a Fővárosi Törvényszék előtt 31.P.21.772/2019. számon, és a Fővárosi Ítéltábla előtt 1.Pf.20.188/2020. számon folyt per alapján úgy tekintette, hogy az elsőfokú bíróságnak hivatalos tudomása van arról, hogy a felpereshez köthető aranyrudakat találtak egy osztrák széfben, melyek lefoglalásra kerülnek, továbbá arról is, hogy a büntetőeljárásban vagyonvisszaszerzési eljárás is folyt, eredménytelenül. A Pp. 266. §-ának (1) és (2) bekezdésére utalva állította, hogy abban az esetben is figyelembe kell vennie a köztudomású és olyan tényeket, melyekről hivatalos tudomása van, ha azokra a felek nem hivatkoznak. Az alperes hivatkozása szerint az ügyészégi közlemény tükrében okszerű és megalapozott véleményt fogalmazott meg a nyomozáson alapuló azon társadalmi vitában, hogy hová lettek a be nem fizetett adómilliárdok. Mindezek alapján ismét érvelt azzal, hogy meghaladja az elvárhatóság határát az alperesi újságíróval szemben támasztott követelmény, hogy maga tárja fel olyan

bűncselekményből származó haszon, vagyon hollétét, mely még nyomozó hatósági eszközökkel sem sikerült.

[26] Állította, hogy a Fővárosi Ítéltáblának, mint másodfokú bíróságnak is tudomása van Ságodi-Kulcsár Katalin, a felperesi cég munkavállalójaként meghallgatott tanú vallomásáról, mely a Fővárosi Törvényszék előtt 40.P.23.168/2019. számú perben került csatolásra és melyre a Fővárosi Ítéltábla előtt 1.Pf.20.600/2020. számon folyt másodfokú eljárásban is hivatkozott.

[27] Arra az esetre, ha az alperesi állásponttól eltérően a Fővárosi Ítéltábla nem véleménynek, hanem tényállításnak értékelné a sérelmes közléseket, úgy az alperes álláspontja szerint a vizsgálandó közlések lényegi tartalma nem a pénzátadás tényének valóságtartalma, nem is az, hogy a felperes baloldali kampányok illegális finanszírozására használta a be nem fizetett adómilliárdokat, ugyanis a cikk nem ezek tényszerű megtörténtét állítja. Állítása szerint az első közlés súlypontja, hogy egy védett tanú vallomására hivatkozva személy² nyilatkozott a sajtóban, a második közlés pedig a felperes által hivatkozott formában nem szerepel a cikkben. Mivel a cikk azt ismerteti, hogy személy² mit nyilatkozott a sajtóban, a nyilatkozat valóságtartalmáért elsősorban a nyilatkozó felel. Az alperes forrását megjelölte a nyilatkozók személyében, így a hivatkozott jogsértés a terhére nem róható. Cáfolta, hogy a cikk állításai egy megvalósult cselekményre, illetve tényhelyzetre utalnának, ugyanis az utalás legfeljebb a sugalmazással lehet egyenértékű, azonban a BDT2014.3192. számú döntés értelmében az, hogy egy írás mit sugalmaz, sem helyreigazítás, sem személyiségi jogi jogsértés tárgya nem lehet.

[28] A második sérelmes közlés vonatkozásában arra is hivatkozott, hogy az elsőfokú ítélet azt rögzítette, hogy az nem az alperes, hanem a portál².hu-nak megszólaló védett tanú állítása volt. A cikk leadje tartalmazza, hogy „többször is bebizonyosodott”, majd a cikk azt mutatja be, hogy kik nyilatkoztak. Így a PK12. számú állásfoglalás szerinti összefüggésben történő értelmezés mellett a cím sem tekinthető az alperesi újságíró saját állításának.

[29] Amellett, hogy a jogsértés megvalósulását tagadta, külön vitatta a sérelemdíj jogalapját és összegszerűségét. Hiányolta annak felperesi megjelölését, hogy miben manifesztálódott az általa hivatkozott hátrány, mivel kapcsolatban készült magyarázkodásra, hiszen a bűncselekményből származó vagyon fellelhetősége tárgyában folyó nyomozás részletei nem az alperesi cikkben kaptak először nyilvánosságot. Állítása szerint a Vas Megyei Ügyvédi Kamara 2020. október 21. napjával függesztette fel a felperest ügyvédi tevékenysége gyakorlása alól, és erről a Fővárosi Ítéltáblának a 17.Pf.20.600/2020. számon folyamatban volt perből hivatalos tudomása van. Ugyanezen perben csatolta az alperes a HVG cikkét és a felperes saját Facebook-oldalán kiírt közleményét. Mindezek alapján köztudomású ténynek is tekintette, hogy a büntetőeljárással összefüggésben történt meg az ügyvédi tevékenység felfüggesztése. A fentiek okán az elsőfokú bíróság ítéletét megalapozatlannak találta tekintetben, hogy az az alperes terhére vette figyelembe a felperes ügyvédi hivatását: álláspontja szerint épp a felperes ügyvédkénti ismertsége és az ellene folyó büntetőeljárás együttesen eredményezte társadalmi megítélésének romlását. A PJD2016.2. számú

döntvényre és a Ptk. 6:521. §-ára hivatkozva a kártérítési felelősség szabályait hívta fel emellett, hogy az előreláthatósági követelményt, mint az oksági kapcsolat feltételeit a sérelemdíj megállapítása körében is vizsgálni kell. A sérelemdíj összecszerűségének meghatározása során feltáratlannak találta a felperes társadalmi megítélésének valós előzményeit, annak kiindulási helyzetét, s hiányolta, hogy az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe a felperessel szembeni büntetőeljárás tényét, az annak előrehaladtával keletkezett közéleti vitákat.

[30] Arra az esetre, ha a másodfokú bíróság a jogsértés jogalapját mégis megállapítaná, a sérelemdíj mérséklését kérte, mivel az nem tesz különbséget egy büntetőeljárás hatálya alatt álló és egy büntetőeljárás hatálya alatt nem álló ügyvéd társadalmi megítélése és annak változása között. Ily módon az elsőfokú bíróság által meghatározott összeget a PJD2016.2. számú döntvény alapján aránytalanul magasnak találta.

[31] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte és az alperes másodfokú perkoltségben való marasztalását azzal, hogy 3 óra munkadíjra az IM rendelet 2. § (1) bekezdése alapján 9.000 forint + áfa összeget számított fel.

[32] Fenntartotta, hogy elvárható az alperestől, hogy a közlések valóságát ellenőrizze, személy2t vagy a portál2.hu szerkesztőségét megkereshette és nyilatkoztathatta volna, tisztázva, hogy létezik-e a védett tanú. A büntetőeljárásban védett tanú nem vett részt és személy2 sem tisztázta soha, hogy valójában kire gondolt, a portál2 pedig önként közzétette a helyreigazítást. Álláspontja szerint ugyancsak alaptalanul hivatkozik az alperes személy2 közlésére, hiszen ő maga ismerte el valamennyi ellene indított eljárásban, hogy csupán véleményét fejtette ki, nem tényeket állított. Az alperes ismerte a felperesi gyanúsítás tartalmát, mégis közölte személy2 valótlan állításait, holott, tudta, hogy a felperest nem gyanúsították meg tiltott kampányfinanszírozással. Így az alperes nem hivatkozhat a PK 14. számú állásfoglalásra sem, hiszen nem a valóságnak megfelelően számolt be egy büntetőeljárás aktuális állásáról. Álláspontját az elsőfokú eljárásban bemutatott sajtóperekben hozott ítéletekkel támasztotta alá, továbbá hivatkozott a Fővárosi Ítéltábla 8.Pf.20.688/2020/5. számú ítéletére is.

[33] A felperes kifejtette, hogy a sugallat és a megalapozatlan utalás nem egyenértékűek. A megalapozatlan utalás ugyanis a PK 12. számú állásfoglalás szerint megvalósíthat személyiségi jogsértést, míg a sugallat nem. A két fogalmat akként határolta el, hogy a megalapozatlan utalás valamely tényyszerű esemény, történés vonatkozásában merül fel, és annak alaptalansága idézi elő a jogellenességet, míg a sugallhat lényege, hogy nincs konkrét tényállítás, csupán sejtetés; az olvasóra hagyja a cikk annak eldöntését, hogy a közöltekből milyen következtetést von le. A perbeli esetben nem sugallatról vagy sejtetésről van szó, a cikk valótlan tényeket híresztel, így önmagában nem mentesíti a felelősség alól az alperest az, hogy közlései esetlegesen nem az újságíró saját állításai voltak, hanem híresztelt állítások.

[34] A felperessel szembeni ügyvédi kamarai intézkedés jogszerűségének vizsgálata kapcsán állította, hogy az jelenleg folyik, az alperes különböző ügyekről, tényállásokról, hátrányoktól számol be, azokat összemosza és tévesen jut arra a következtetésre, hogy egy büntetőeljárás alatt álló személy megítélését tovább rontani nem lehet. Ebből kiindulva ugyanis egy ponton túl bárkiről bármit lehetne állítani jogkövetkezmények nélkül, valótlanul.

[35] Értelmezése szerint Ságodi-Kulcsár Katalin tanúvallomása nem illegális finanszírozásról, hanem egy szórólapozás megrendeléséről és annak ellenérték fejében való teljesítéséről szólt. A felperes állította, hogy a nyomozó hatóság azért nem lelte fel a milliárdos összegű hasznot, mert az nem létezik. Mivel sem személy², sem az alperes nem bizonyította a személy² által elmondottak valóságát, állította, hogy a közöltek valótlan, hamisan generált hírek, melyeket további sajtótermékek és politikusok is valósként vesznek át és közölnek ismételten; s a generált hamis hírek nem lehetnek közéleti vita felütései.

[36] Amellett, hogy a híresztelt tényeket sértőnek minősítette, a sérelemdíjösszezszerűségét sem tartotta eltúlzottnak figyelemmel arra is, hogy az alperes nem első ízben követ el jogsértést a felperessel szemben. Kérte figyelembe venni a sérelemdíj magánjogi pönálé jellegét is.

[37] Az alperesi fellebbezés nem alapos.

[38] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást helytállónak találta, az abból levont következtetéseivel, döntésével és jogi érvelésével egyetértett. A fellebbezésben írtakra tekintettel az alábbiakat hangsúlyozza.

[39] A PK 12. számú állásfoglalás értelmezési szabálya alapján a másodfokú bíróság megállapította, hogy az alperesi cikk a fellebbezésben foglaltakkal szemben nem szorítkozik a büntetőügy állása szerint ismert tények, céghálóban közreműködő személyek és közszereplők nyilatkozatainak pusztá közlésére, hanem azok részleteit kiragadva mutatja be saját álláspontját a felperessel szemben folyamatban lévő büntetőeljárás egyes mozzanatairól, az elkövetési értékről és a bűncselekményből származó haszon feltételezett felhasználásáról. A cikk nem tekinthető a PK 14. számú állásfoglalás II. pontja szerint a felperessel szemben folyó büntetőeljárás állásáról való tájékoztatásnak sem, hiszen a büntetőeljárásnak csak az általa relevánsnak tartott mozzanatait tárja az olvasók elé, melyekkel a címbeli és a sérelmezett tényeket kívánja igazolni, alátámasztani. A cikk töredékesen ragadja ki az abban megnevezett személyek nyilvánosan tett nyilatkozatait is, így a PK 14. számú állásfoglalás I. pontja szerint felel más személy tényállításának, nyilatkozatának valóságaért abban az esetben is, amennyiben azt híven közli.

[40] A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásával abban, hogy az alperesi cikk témája egyértelműen közéleti vita tárgyát képezte, azonban maga a cikk

nem a közéleti vitát jelenítette meg. A teljes cikk, s benne foglaltan a sérelmezett közlések nem tekinthetők társadalmi, politikai vita részeként közzétett tartalomnak sem, így a PK 12. számú állásfoglalás III. pontja nyomán nem kizárt a felperes személyiségi jogsértésből fakadó jog érvényesítése. Minden médiaszolgáltatónak kötelessége az Smtv. 10. §-a szerinti eljárás, s hasonlóképpen minden egyes sajtótermék kiadója köteles a személyiségi jogsértéstől tartózkodni. Nem elegendő, ha az adott közéleti, széleskörű érdeklődésre számot tartó eseményről egyes sajtótermékek valós tájékoztatást adnak, hanem minden, a témában megnyilvánuló sajtószerv - személyiségi jogi perekben azok kiadója - köteles az érintett személyek, akár a közéleti szereplők személyiségi jogait is tiszteletben tartani. Ekként az adott újságcikk is csak akkor tekinthető társadalmi-politikai vitát bemutató tartalomnak, amennyiben magából a cikkből legalább utalás szintjén kitűnik a cikkben bemutatott állásponttól, nyilatkozattól, tényektől eltérő politikai álláspont léte. A cikk azonban nem közéleti-politikai vitát mutat be, hiszen még csak nem is utal a közöltekkel ellentétes véleményekre vagy tényekre.

[41] Az ellentétes álláspont nem feltétlenül a személyes szabadság elvonásával járó kényszerintézkedés alatt álló felperes nyilatkozatának beszerzése útján lett volna megjeleníthető, ugyanis egy újságcikk nemcsak akkor mutat be társadalmi és politikai vitát, ha minden pro és kontra évet felsorakoztat, hanem ha a vitának a létére és az azt meghatározó egyes véleményekre legalább utal. Az alperes fellebbezésében írtakkal szemben tehát nem elegendő a cikk ezen tartalommal történő értelmezéséhez az, hogy elindít-e egy olyan folyamatot, melynek alapján az olvasók eldönthetik, hogy azonosulnak-e az állásponttal vagy sem, ugyanis a vitafolyamatot elindító cikkben semmilyen, a vitára utaló tartalom nem jelenik meg. Tény, hogy a cikk megnevez olyan személyeket, személyt, az általa hivatkozott védett tanút, személyt alkotmányjogászt, akiknek az álláspontját is közvetíti, azonban a cikk nem az általuk elmondottakról számol be tárgyyszerűen, hanem az ő megnevezésük a cikkben írtak hitelességét, megalapozottságát hivatott alátámasztani. Ugyanezt a célt szolgálta a portál elsőfokú eljárásban megismerhetetlen videójának beillesztése. A cikk azonban vitaindítónak sem tekinthető, hiszen a politikai-társadalmi vita kiindulópontja a felperes közéleti tevékenységén és a vele szemben indult büntetőeljáráson alapul. Mivel a cikkben olyan tények jelentek meg, melyek a cikk közlése szerint sem kerültek bizonyításra a felperessel szembeni nyomozati eljárásban, a kiadó változatlanul felel az ezen tények állítása, híresztelése folytatni személyiségi jogsértésekért.

[42] A PK 12. sz. állásfoglalásnak megfelelő értelmezés mellett a másodfokú bíróság álláspontja, hogy a cikk a fellebbezésben foglaltakkal szemben nem számol be arról, hogy a nyomozó hatóság számára is kérdéses a bűncselekményből származó vagyon holléte, további sorsa. Ugyancsak nem számol be az alperes által hivatkozott vagyon-visszaszerzési eljárásról, azonban személyt közlésein keresztül tényként állítja, hogy egyértelműen tiltott pártfinanszírozás történt, és a cikk tartalma alapján az újságíró számára sem volt kérdéses, hogy a gyanú szerint be nem fizetett és a nyomozás során fel nem lelt hat és félmilliárd forint adó szolgált ennek fedezetül. A PK 14. számú állásfoglalás I. pontja szerint tehát közömbös mind személyt sajtónyilatkozatának más perbeli értelmezése, értékelése, mind személyt felelősségének megállapítása.

[43] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezésben írtakkal szemben az elsőfokú bíróság álláspontját osztja abban a tekintetben, hogy a sérelmezett közlések nem véleménynyilvánítások, hanem tények híresztelése. A felperesre vonatkozó közlések az objektív valóság egyes elemeivel, azaz a tényekkel egyértelműen azonosíthatók. A bizonyíthatósági teszt alapján a fellebbezésben írtakkal szemben azok sem utalásnak, sem sugalmazásnak nem tekinthetők. Így nincs jelentősége annak sem, hogy azok felfokozott hangulatú kampányidőszakban kerültek közlésre. Azok nem alapozzák meg a közéleti szereplők tágabb tűrési kötelezettségét, és a valóság bizonyítása alól a sajtó sem a bizonyítási eszközök, módszerek hiánya, sem a hírek gyors avulása okán nem mentesülhet.

[44] A cikk szövegösszefüggésében történt értelmezése alapján nem helytálló az alperes azon hivatkozása, hogy tényállítás hiányában a közéleti szereplő felperes Ptk. 2:44. § szerinti tűrési kötelezettsége sem értelmezhető. A bizonyítatlan, valótlán tényállításokat, híreszteléseket a közéleti szereplők nem kötelesek tűrni. A felperes közéleti szereplő volt a cikk megjelenésekor, s az jelenleg is, ezen minősége a sajtóban széles körben ismertté vált politikai és gazdasági kapcsolatai, ügyvédi és politikusi tevékenysége, valamint a vele szemben indult büntetőeljárás részleteinek ismertté válása okán áll fenn. Annyiban egyetért a másodfokú bíróság a fellebbezésben foglaltakkal, hogy a felperest előzetes letartóztatása korlátozta közéleti tevékenységében és abban, hogy a sajtóban reá vonatkozóan megjelent közléseket értékelje, azokra reagálhasson, az alperest pedig abban, hogy a felperes álláspontját beszerezze. Azonban a sajtó azon kötelezettsége, hogy az egyes személyekre vonatkozó tényeket a valóságnak megfelelően közölje, nemcsak oly módon teljesíthető, hogy az adott személlyel kapcsolatba lépjen, s közvetlenül megismerje az álláspontját. Hasonlóképpen a társadalmi, politikai vita bemutatásának sem az egyetlen megjelenítési eszköze, hogy az újságíró az érintett személyt egy közölni tervezett cikk kapcsán előzetesen elérjen és az álláspontját beszerezze.

[45] Mivel a cikk nem közéleti vitát mutat be, hanem valótlán tények híresztelését tartalmazza, nincs jelentősége annak sem, hogy a 7/2014. (III. 7.) AB határozatban írtak szerint volt-e lehetősége a leírtakra reagálni a felperesnek vagy sem. Az alperestől elvárható gondosság szintje nem a nyomozó hatósággal szembeni elvárhatóságához igazodik, hanem a személyiségi jogsértésektől való tartózkodási kötelezettséghez, a valótlán tények közlésének kiküszöböléséhez.

[46] A másodfokú bíróság álláspontja szerint nem áll fenn a fellebbezésben hivatkozott felperessel szembeni büntetőeljárás és ügyvédi tevékenysége közt ambivalencia. A Ptk. 2:45. § (2) bekezdése alapján lényeges, hogy a közlések valótlansága mellett azok sértő jellege abban is kimutatható, hogy akár közéleti szereplést nem vállaló személyről, akár közéleti szereplőről, ügyvédről, politikusról van szó, hátrányosan befolyásolja az illető személy társadalmi megítélését az a személyére vonatkozó állítás, hogy egy másik politikusnak egy kampány előtt pénzt ad át, mely bűncselekményből származik, s emiatt az illető személy eljárás alatt is áll. Ugyanígy sértő az a felperesre vonatkozó és bizonyítatlan közlés, hogy baloldali kampányok illegális finanszírozására használta a be nem fizetett adómilliókat, milliárdokat. A felperes személyét kifejezetten ügyvédi mivoltában ért sérelem nem határolható el a felperest ért, általánosságban kimutatható sérelemtől. Jóhírnevének sérelme nem ügyvédi vagy politikusi mivoltában, hanem személyében és társadalmi kapcsolataiban

érte. Életszerű, hogy a közvélemény szemében nemcsak politikusi, ügyvédkénti, hanem általános társadalmi megítélése romlott azáltal, hogy a sajtóban elterjedt, hogy büntetőeljárás alatt áll, azonban az alperes által közölt (híresztelt) tények a büntetőeljárásban eddig megállapított tényeken túlmutató közlések, melyek a vád tárgyát képező bűncselekmények ismerteté válásához képest is előidézték a felperessel szembeni társadalmi megítélés további romlását.

[47] Az alperes fellebbezésében hivatkozott köztudomású tényekre, azonban a Pp. 266. § (1) és (2) bekezdése mellett figyelembe kell venni a (4) bekezdés rendelkezéseit is, mely szerint azon tényekről, melyeket a bíróság köztudomásúnak tekint és amelyekről hivatalos tudomása van, a feleket tájékoztatni köteles. Ekként nem csupán az ítéletből, hanem az eljáró bírónak az esetleges elsőfokú eljárás során tett nyilatkozataiból, közléseiből kell kitűnnie, melyek azok a köztudomású vagy olyan tények, melyekre hivatalos tudomása kiterjed, s ekként azokra határozatát alapítani fogja. Az elsőfokú bíróság azonban ilyen nyilatkozatot, tájékoztatást nem tett, az alperes pedig az elsőfokú eljárás során nem csatolta fellebbezésében hivatkozott 2017. október 4-i ügyészégi tájékoztatást, sem a Fővárosi Törvényszék előtti 40.P.23.168/2019. számú perben beszerzett tanúvallomást (Ságodi-Kulcsár Katalin tanúvallomása), sem az 1.Pf.20.600/2020. számon folyt másodfokú eljárásban hozott ítéletet. Tekintettel arra, hogy a Fővárosi Törvényszék, mint elsőfokú bíróság és a Fővárosi Ítéltábla előtt a felperest érintő büntetőeljárás egyes részleteit illetően számos sajtóközlemény okán folytak sajtó-helyreigazítási és személyiségi jogi perek, helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor nem hivatkozott ezen határozatok, illetve a perekben felmerült bizonyítékok kapcsán sem köztudomásra, sem hivatalos tudomására, és ennek okán ítéletét sem ezekre alapította. Így a Pp. 373. § (4) bekezdése sem alkalmazható, az alperes pedig a felhozott ítéletekre és bizonyítékokra jelen perben a másodfokú eljárásban már nem hivatkozhat (Pp. 373. § (1), (3) és (4) bekezdés). Ezen bizonyítékok között nem értékelhette az elsőfokú bíróság a külföldi szűrből lefoglalt aranyrudakkal kapcsolatosan köztudomásúnak állított alperesi tényeket, tényelődást sem, továbbá a felperes ügyvédi tevékenységének felfüggesztéséről szóló határozatokat és információkat sem.

[48] A jogsértés helytálló megállapítása mellett az elsőfokú bíróság a Ptk. 2:52. §-a alapján okszerű mérlegeléssel határozta meg a jogsértésenként 200.000 forint összegben a felperes részére járó sérelemdíjat is. A felperes által előadott tények mellett a jogsértés súlya és a felróhatóság helyes értékelése nyomán az alperesi marasztalás aggálytalan. A büntetőeljárás alatt álló közéleti szereplő felperes társadalmi megítélésének kiindulási helyzetét, a büntetőeljárás előtti állapothoz képest megromlott társadalmi megítélését, a vele szemben felmerült kétségeket, az esetleges bizalomvesztést is befolyásolták a róla híresztelt valótlan tények, s a sérelemdíj magánjogi pönálé funkciójára a közléseknek a sajtóban széles olvasói kör számára elérhető volta miatt is indokolt az elsőfokú eljárásban megítélt sérelemdíj.

[49] Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta. A fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[50] A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 81. § (1) és (5) bekezdése alapján a felperes által felszámított, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és 4/A. §-a szerinti 9.000 forint + áfa másodfokú perköltségben marasztalta az alperest, valamint kötelezte az Itv. 39. § (3) bekezdés c) pontja és 46. §-a alapján az illeték viselésére.

Budapest, 2021. június 22.

Dr. Lesenyei Terézia s.k.
a tanács elnöke

Dr. Karaszi Margarita s.k.
előadó bíró

Dr. Mózsik Tímea s.k.
bíró